

Michal Lalík

Lalík, M.: Forest health of less common forest tree species stands in Slovakia in 2023. APOL, 2024, vol. 5, no. 2, p. 313–315.

Abstract: This article is an overview forest health of less common forest tree species stands in Slovakia in 2023.

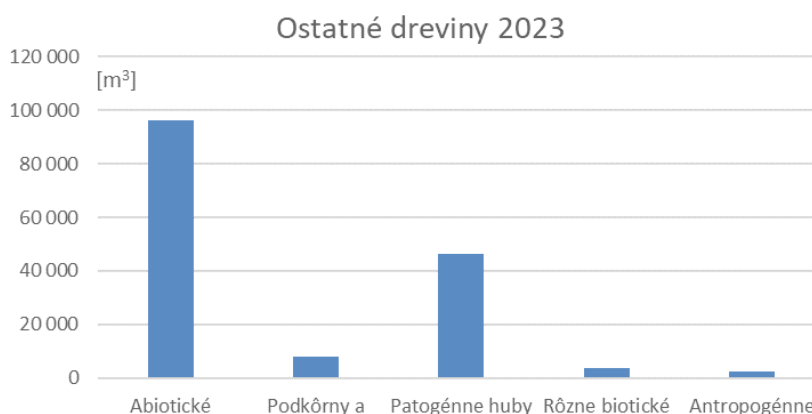
Key words: other woody plants; sanitary felling; forest health

Okrem hlavných drevín, ktorými sú v tomto elaboráte smrek, jedľa, borovica, buk a dub, radíme všetky ďalšie dreviny medzi „ostatné“. V roku 2023 bolo spracovaných 156 tis. m³ kalamitnej hmoty (o 30 tis. m³ viac ako v roku 2022). Až 61 % podiel pripadá na abiotické činitele. Z biotických škodlivých činiteľov sú najvýznamnejšie hubové patogény (46 tis. m³) a podkôrny hmyz (8 tis. m³). Celkovo bolo z dôvodu napadnutia biotickými škodlivými činiteľmi spracovaných 58 tis. m³. K najvýznamnejším biotickým škodlivým činiteľom patrí huba *Chalara fraxinea* na jaseňi 42 tis. m³. Značné poškodenie spôsobujú aj antropogénne škodlivé činitele. V roku 2023 bolo takto poškodených a spracovaných 2,5 tis. m³.

Tabuľka 1. Štruktúra náhodnej ťažby ostatných drevín podľa hlavných skupín škodlivých činiteľov v roku 2023.

Table 1. Structure of sanitary felling of other woody plants, according to the main groups of harmful factorst in 2023.

Skupiny škodlivých činiteľov	Náhodná vykonaná ťažba [m ³]
Abiotické činitele	96 034
Podkôrny a drevokazný hmyz	8 088
Patogénne huby	46 225
Rôzne biotické činitele	3 596
Antropogénne činitele	2 486
Spolu	156 429

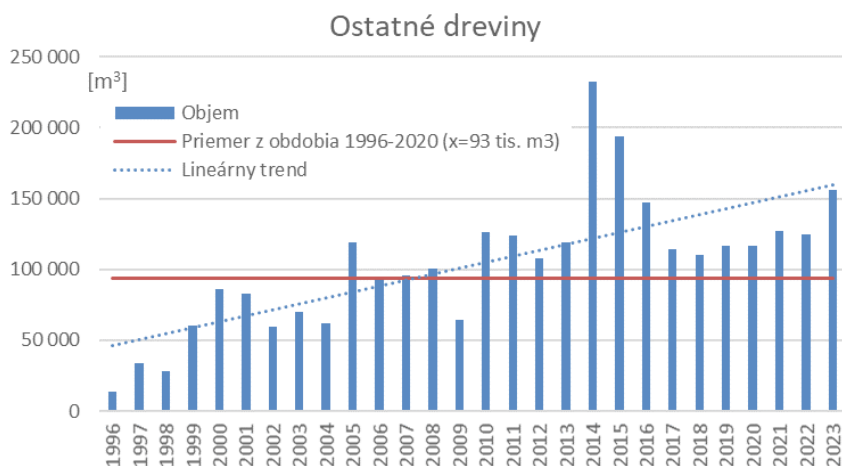

Obrázok 1. Štruktúra náhodnej ťažby ostatných drevín podľa hlavných skupín škodlivých činiteľov v roku 2023.

Figure 1. Structure of sanitary felling of other woody plants, according to the main groups of harmful factorst in 2023.

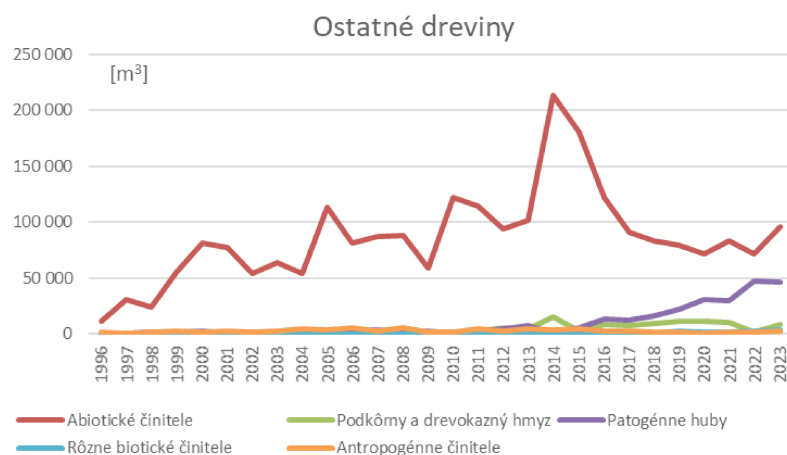
Prognóza vývoja zdravotného stavu lesov ostatných drevín

Z ostatných drevín sa na spracovanej náhodnej ťažbe bude najviac podieľať jaseň štíhly, napádaný hubou čiašočka jaseňová *Chalara fraxinea*, smrekovec opadaný napádaný lykožrútom smrekovcovým *Ips cembrae*, javory napádané nepôvodnou hubou *Cryptostroma corticale* a následne zmes rôznych drevín poškodzovaných najmä vetrom a snehom. Očakáva sa zvýšenie škôd suchom.

Obrázok 2. Vývoj objemu vykonanej náhodnej ťažby ostatných drevín.

Figure 2. Development of the sanitary felling of other woody plants.

Obrázok 3. Vývoj náhodnej vykonanej ťažby ostatných drevín podľa vybraných skupín škodlivých činiteľov.

Figure 3. The volume of sanitary felling of other forest trees timber by selected groups of pest agents.

Podakovanie

Tento článok vznikol vďaka podpore výskumným projektom Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-19-0116, APVV-19-0119, ďalej APVV-21-0131 „Vývoj a testovanie biologicko-mechanických spôsobov ochrany ihličnatých sadeníc pred hmyzími škodcami v lesoch poškodených veľkoplošnými kalamiťami“, APVV-22-0545 „Nový škodca v bučinách na Slovensku: Výskum metód ochrany lesa proti lykožrútovi bukovejmu (*Taphrorychus bicolor*)“, APVV-22-0399 „Testovanie nosiča biologicky aktívneho organizmu proti hmyzím škodcom z rodu *Chrústov Melolontha*“, APVV-23-0156 Výskum populácie a možnosti ovládania invázneho druhu

sietnička dubová (Corythucha arcuata) v dubových ekosystémoch Slovenska, „Progresívne metódy ochrany lesa v meniacich sa ekologických podmienkach (PROMOLES)”, projekt financovaný z rozpočtovej kapitoly MPRV SR (prvok 08V0301). Tento článok vznikol aj vďaka spolufinancovaniu Európskej komisie v rámci projektu LignoSilva [Grant Agreement #101059552] v rámci akcie Horizon Europe Teaming for Excellence.

ADRESA

Ing. Michal Lalík, Ph.D.
Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav Zvolen
Lesnícka ochrannárska služba
Lesnícka 11
SK–969 01 Banská Štiavnica
e-mail: michal.lalik@nlcsk.org